

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM
OBRAZOVANJU
10 000 Zagreb, Donje Svetice 38/5

Klasa: 052-01/08-02/0004

Ur. br.: 355-01-10-3

Zagreb, 17. svibnja 2010. godine

Na redovitoj sjednici Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, održanoj u Agenciji za znanost i visoko obrazovanje u ponedjeljak, 23. studenog 2009. godine, Odbor je, nakon utvrđenog postojanja kvoruma, vezano uz predstavku dr.sc. Branka Šoštarića, djelatnika Hrvatskog veterinarskog instituta u Zagrebu protiv dr.sc. Tihomira Florijančića zaposlenika Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku (Klasa: 052-01/08-02/0004; Ur. broj: 2199-06-08-1) temeljem čl. 112. st. 3. i 5. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, **jednoglasno** donio sljedeće

MIŠLJENJE

Prijavu i zahtjev za mišljenjem Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju prosljeđuje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nakon što je ista proslijeđena od dekana Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Predstavku dekanu Veterinarskog fakulteta podnosi dr.sc. Branko Šoštarić, voditelj Laboratorija za TSE i Patologiju preživača Hrvatskog veterinarskog instituta u Zagrebu radi sumnje na plagiranje i izmišljanje, tj. kršenje odredbi članka 8. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju vezanu uz pitanja znanstvenog nepoštenja i prijevare u znanosti prilikom izrade doktorskog rada dr.sc. Tihomira Florijančića. Ista predstavaka poslana je na znanje u Rektorat Sveučilišta u Zagrebu.

U podnesku se vrlo detaljno i razložno prikazuju dijelovi disertacije dr.sc. Tihomira Florijančića, dr.vet.med. "Epizootiološka istraživanja fasciolodoze običnog jelena (*Cervus elaphus*) u Istočnoj Hrvatskoj" obranjene 24. svibnja 2006 godine, te njihova podudarnost s dokumentom "Izvešće o aktivnostima i rezultatima istraživanja koje se odnosi na projekt: Istraživanje i utvrđivanje zdravstvenog stanja jelenske divljači držane u lovištima kojima gospodare Hrvatske Šume d.o.o. za istraživačku godinu 2002./2003."

To "Izvešće..." izradili su dr.sc. Branko Šoštarić i Ivan Vicković, dr.vet.med. 13. listopada 2003. godine za potrebe rada Nacionalnog povjerenstva za suzbijanje Fasciolodoze te je vlasništvo Hrvatskog veterinarskog instituta. U samomu dokumentu postoji i jasna napomena o povjerljivosti sadržaja i ne dopuštanju djelomična ili potpuna objavljivanja.

Detaljnom raščlambom disertacije dr.sc. Tihomira Florijančića Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju utvrđuje:

1. da su "Slika 2.1. Usporedba prosječnih veličina dvije vrste jetrenih metilja koji parazitiraju u jelenske divljači: a – *Fascioloides magna*; b – *Fasciola hepatica*", str. 5 disertacije, odjeljak "Pregled dosadašnjih spoznaja" te "Slika 2.4. Veličina puža *Lymnea* sp.", str. 9 disertacije, odjeljak "Pregled dosadašnjih spoznaja", sastavljene od triju slika preuzetih s

- mrežnih stranica *University of Pennsylvania School of Veterinary Medicine*, <http://cal.vet.upenn.edu/projects/paraav/labs/lab6.htm> bez navođenja i dozvole;
2. da je "Slika 2.12 Crni pigment u jetri – patognomonični patološko-anatomski nalaz pri invaziji metiljem *F. magna*", str. 26 disertacije, odjeljak "Pregled dosadašnjih spoznaja", preuzeta bez navođenja i dozvole s mrežnih stranica *University of Northern British Columbia*, http://www.unbc.ca/nlui/wildlife_diseases_bc/liver_flukes.htm te http://www.unbc.ca/nlui/wildlife_diseases_bc/liver_fluke_damage_moose.jpg – na kojima stoji da su slike zaštićeno intelektualno vlasništvo *Department of Veterinary Pathology Western College of Veterinary Medicine*, a sama slika u izvorniku ne prikazuje jetra jelena, već sjevernoameričkog losa;
 3. da je "Slika 5.18. Zdrava jetra običnog jelena", str. 78 disertacije, odjeljak "Rezultati", istovjetna Slici 1. "Izvješća..." dr.sc. Branka Šošarića koja prikazuje jetra dostavljena na Hrvatski veterinarski institut u Zagrebu 29. listopada 2002. godine, zavedena pod ur. brojem 05-16057/02, te brojem dopisa R-1453/02, broj Hrvatskih šuma 01708, te da je dodatno manipulirana kako bi se sa slike uklonila izvorna oznaka;
 4. da je "Slika 5.19. Umjerena invazija jetre običnog jelena metiljem *F. magna*", str.78 disertacije, odjeljak "Rezultati", istovjetna Slici 4. "Izvješća..." dr.sc. Branka Šošarića koja prikazuje jetra koja se na Hrvatskom veterinarskom institutu vode pod brojem 1453/02, rednog broja fotodokumentacije 29, broja Hrvatskih šuma 01705, te da je dodatno manipulirana kako bi se sa slike uklonila izvorna oznaka;
 5. da "Tablica 5.13. Morfometrijske karakteristike metilja *F. magna* izoliranih iz jetri jelena običnog", str. 79 disertacije, odjeljak "Rezultati" sadrži podatke za "jetra broj 8.", koje prikazuje "Slika 5.24. Metilji *F. magna* (72 primjerka) izvađeni iz jetre običnog jelena prilikom patološko-anatomske odnosno parazitološke pretrage", str. 79 disertacije, odjeljak "Rezultati". Ista slika 5.24 je preuzeta iz "Izvješća..." dr.sc. Branka Šošarića, Slika 15. s oznakom R-1453/02 01407;
 6. za sliku 5.24, nadalje, razvidno je da je naknadno izmijenjena, jer je, osim što je izrezana iz Slike 15. "Izvješća..." dr.sc. Branka Šošarića (slika 15. izvorno prikazuje 7 redaka metilja, prikazano ukupno 126 metilja) tako da prikazuje "samo" 72 metilja u 4 retka, dodatno manipulirana tako da metilji, koji su u izvorniku bili ozlijeđeni tj. dijelovi su odlomljeni ili su u izvorniku prekriveni pločicom oznake, izgledaju cjelovitima ili su sa slike "izrezani". Na slici 5.24. disertacije to se posebice odnosi na:
 - a. metilj prikazan u 2. retku, 10. metilj slijeva, kojemu u izvorniku nedostaje vršak,
 - b. metilj u 3. retku, 1. slijeva, koji je obrisan/izrezan iz izvornika,
 - c. metilj u 3. retku, 3. slijeva, kojemu u izvorniku nedostaje gornja trećina,
 - d. više metilja 2. i 3. retka, središte slike, koji su u izvorniku prekriveni pločicom oznake R-1453/02 01407,
 - e. metilj u 3. retku, 11. slijeva, kojemu u izvorniku nedostaje gornja trećina,
 - f. metilj u 4. retku, 1. slijeva, koji je obrisan/izrezan iz izvornika,
 - g. metilj u 4. retku, 6. slijeva, kojemu u izvorniku nedostaje donji dio,
 - h. metilj u 4. retku, 9. slijeva, kojemu u izvorniku nedostaje nešto veći dio u donjem dijelu, te
 - i. metilj u 4. retku, 12. slijeva, kojemu u izvorniku nedostaje gornja trećina.

Zaključno, Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju smatra da je dr.sc. Tihomir Florijančić prilikom izrade doktorskog rada navedenim postupcima počinio višestruke prijestupe članka 8. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, koje

Odbor kvalificira znanstvenim nepoštenjem i prijevaram u znanosti. Točnije, u navedenim dijelovima doktorskog rada dr.sc. Tihomir Florijančić je počinio prijestup:

- 1) članka 8, točke 1 – izmišljanje – prikazivanjem nepostojećih rezultata vlastitog istraživanja, posebice za slike 5.18, 5.19 i 5.24 te podatke u tablici 5.13 disertacije;
- 2) članka 8, točke 2 – krivotvorenje – naknadnom manipulacijom izvornih podataka prikazanih na slikama 5.18, 5.19 i 5.24 disertacije;
- 3) članka 8, točke 3 – plagiranje – preuzimanjem rezultata drugih i prikazivanjem kao svojih na slikama 5.18, 5.19 i 5.24 disertacije.

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju smatra da prisvajanje i objavljivanje bez dozvole te navođenja izvora fotografija objavljenih u slikama 2.1, 2.4, 2.12, 5.18 i 5.19 doktorskog rada dr.sc. Tihomira Florijančića predstavlja dodatan problem koji vjerojatno predstavlja kršenje autorskih i srodnih prava. Kako su povrede autorskih i srodnih prava djelokrug odgovarajućeg zakona, a ne nužno procjene etičnosti postupanja u znanosti, Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju smatra da nad takvim prekršajima nema ingerenciju.

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju završno smatra da u kvalifikacijskom doktorskome radu ovakvi propusti i prijestupi Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju nisu prihvatljivi te da ne mogu biti rezultat ispričive zablude. Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju smatra da je potrebno izvršiti izmjenu javnog zapisa stvorenog objavom doktorskog rada dr.sc. Tihomira Florijančića u njegovom sadašnjem obliku.

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju savjetuje da se na ovlaštenom matičnom tijelu koje je dodijelilo naslov doktora veterinarskih znanosti formira novo povjerenstvo koje će, nakon ispravaka naznačenih prijestupa te uvida u izvorne rezultate doktorskog rada dr.sc. Tihomira Florijančića moći procijeniti izvornost te znanstvenu vjerodostojnost ostatka doktorskog rada, kao i potrebu pokretanja postupka oduzimanja stečenog zvanja u skladu s člancima 35. i 37. stavak 2., točka 3. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Doc. dr. sc. Vedran Katavić

Predsjednik Odbora

Dostaviti:

1. dr.sc. Branko Šoštarić, Hrvatski veterinarski institut
2. dr.sc. Tihomir Florijančić, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Osijeku
3. Dekan, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
4. prof.dr.sc. Aleksa Bjeliš, Rektor, Sveučilište u Zagrebu
5. Ministar znanosti, obrazovanja i športa
6. pismohrana